

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

wersja skrócona

w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 2
im. Franciszka Dionizego Książnina
w Puławach

Wprowadzenie, czyli skąd wynika potrzeba opracowania Standardów Ochrony Małoletnich

Standardy Ochrony Małoletnich, obowiązujące w ZSO nr 2 im. F. D. Książnika w Puławach, to zestaw zasad i procedur chroniących dzieci i młodzież przed przemocą i krzywdzeniem w placówkach oświatowych. Standardy Ochrony Małoletnich są zgodne z obowiązującymi przepisami oraz szkolnymi dokumentami:

- Statutem
- Programem Wychowawczo-Profilaktycznym
- Polityką bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych

Na stronie strony znajdują się dwie wersje Standardów Ochrony Małoletnich:

- ✓ pełna wersja dla dorosłych
- ✓ uproszczona wersja dla dzieci i młodzieży.

Działania w ramach Standardów Ochrony Małoletnich obejmują:

- 1) etap wewnętrzny**, który polega na podjęciu kroków wewnątrz Szkoły. Ma on miejsce zawsze w sytuacjach, gdy: pracownik podejrzewa, że uczeń jest krzywdzony, uczeń ujawnił doświadczenia krzywdzenia, zgłoszono podejrzenie krzywdzenia lub wykorzystywania ucznia przez kogoś z personelu lub otoczenia ucznia, zgłoszono podejrzenie krzywdzenia ucznia przez innego ucznia;
- 2) etap zewnętrzny**, który polega na podjęciu kroków prawnych - powiadomieniu właściwych instytucji (opieki społecznej, policji, prokuratury, sądu rodzinnego), wynikającego z przepisów prawnych lub z powodu nieskuteczności działań podjętych wewnątrz Szkoły.

Rozdział I

Pojęcia wykorzystywane w Standardach Ochrony Małoletnich

Ilekróć w niniejszych procedurach jest mowa o:

- **krzywdzeniu Dziecka** należy przez to rozumieć każde zamierzone lub niezamierzone działanie oraz zaniechanie działań ze strony osoby dorosłej, które ujemnie wpływa na rozwój fizyczny lub psychiczny Dziecka (definicja WHO). Krzywdzenie Dzieci to też beczynność społeczeństwa lub instytucji, a także rezultat takiej beczynności, który ogranicza równe prawa Dzieci i zakłóca ich optymalny rozwój. Można wyróżnić następujące wymiary zjawiska krzywdzenia Dziecka:
  - ✓ **przemoc psychiczna** - przymus, groźby, obrażanie, wyzywanie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, krzyczenie, wyśmiewanie, lekceważenie, karanie ciszą/milczeniem, izolacja, itd.
  - ✓ **przemoc fizyczna** - szarpanie, kopanie, popychanie, policzkowanie, przypalanie papierosem, bicie ręką przy użyciu przedmiotów, klaps, stosowanie nadmiernej siły przy przytrzymywaniu Dziecka, itd.
  - ✓ **przemoc seksualna** - gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych zachowań seksualnych, przekraczanie granic fizyczności Dziecka, dotyk bez zgody, itd.
  - ✓ **przemoc ekonomiczna** - unikanie płacenia alimentów, zakazywanie członkowi rodziny pracy lub edukacji w celu zdobycia zatrudnienia, przywłaszczanie do swoich celów wspólnych środków na utrzymanie rodziny, itd.
  - ✓ **zaniedbanie** - głodzenie, niedostarczanie odpowiedniej ilości jedzenia, nieodpowiednia higiena lub jej brak, niezgłaszanie się z Dzieckiem do lekarza (gdy tego wymaga), brak leczenia mimo zaleceń lekarzy, niedopilnowanie w kwestii edukacji, brak przejawiania zainteresowania, w jaki sposób Dziecko spędza wolny czas, jakie ma zainteresowania, problemy oraz potrzeby,
  - ✓ **alienacja rodzicielska** - ograniczenie kontaktu i izolowanie Dziecka od drugiego Rodzica, odcinanie drugiego rodzica od informacji dotyczących Dziecka, wymazywanie drugiego Rodzica z życia Dziecka, niszczenie zdjęć i pamiątek, przedstawianie drugiego rodzica w złym świetle, zakazywanie Dziecku swobodnego mówienia i wyrażania miłości do drugiego rodzica;
  - ✓ **cyberprzemoc** - przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych. Podstawowe formy zjawiska to nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.
- **przemocy domowej** - należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- ✓ narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
  - ✓ naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
  - ✓ powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
  - ✓ ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
  - ✓ istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;
- **Pracownika szkoły** - należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną w ZSO nr 2 im. F. D. Książnika w Puławach na podstawie umowy o pracę, mianowania lub umowy zlecenia;
  - **Małoletnim / Dziecku** - należy przez to rozumieć każdą osobę do ukończenia 18 roku życia, będącą uczniem ZSO nr 2 im. F. D. Książnika w Puławach;
  - **Opiekunie dziecka** - należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzica lub opiekuna prawnego. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.
  - **Zgodzie opiekuna/rodzica dziecka**, należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka, z wyjątkiem sytuacji uzasadnionych wyrokiem sądu.

Rozdział II

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a pracownikami ZSO nr 2 im. F. D. Książnika w Puławach

- ✓ Pracownicy Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2 im. Franciszka Dionizego Książnika w Puławach traktują każdego małoletniego z szacunkiem oraz uwzględniają jego godność i potrzeby.
- ✓ Pracownicy Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2 im. Franciszka Dionizego Książnika w Puławach działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych instytucji oraz swoich kompetencji.
- ✓ Zasady bezpiecznych relacji pracowników Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2 im. Franciszka Dionizego Książnika w Puławach z dziećmi i młodzieżą obowiązują wszystkich pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych, praktykantów, stażystów i wolontariuszy

Zasady komunikacji pracowników szkoły z małoletnimi

1. W komunikacji z dziećmi pracownik szkoły zachowuje cierpliwość i szacunek;

2. Pracownik szkoły udziela odpowiedzi adekwatnych do wieku małoletniego i danej sytuacji;
3. Pracownikowi szkoły nie wolno zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka;
4. Pracownikowi szkoły nie wolno podnosić głosu na małoletniego w sytuacji innej niż wynikająca z zagrożenia bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci;
5. Pracownikowi szkoły nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
6. Pracownik szkoły szanuje prawo dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić dziecko, wyjaśnia mu to najszybciej jak to możliwe.
7. Pracownikowi szkoły nie wolno zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej.

Zachowania niedozwolone wobec małoletnich

1. Pracownikowi szkoły nie wolno ujawniać danych wrażliwych dotyczących małoletniego, obejmujących pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych oraz przetwarzania danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej tej osoby;
2. Pracownikowi szkoły nie wolno wykorzystywać relacji wynikającej z władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
3. Pracownikowi szkoły nie wolno utrwalać wizerunku dziecka dla celów prywatnych poprzez filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie. Zakaz ten obejmuje także umożliwienie utrwalenia wizerunków małoletnich osobom trzecim. Wyjątkiem jest utrwalanie wizerunku na potrzeby placówki, na podstawie zgody udzielonej przez rodziców/prawnych opiekunów.
4. Pracownikowi szkoły nie wolno proponować dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności małoletnich.
5. Pracownikowi szkoły nie wolno nawiązywać z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych albo seksualnych, lub mogących zostać uznane za takie. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie małoletnim treści erotycznych i pornograficznych.

6. Pracownikowi szkoły nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dzieci.
7. Pracownikowi szkoły nie wolno dotykać dzieci w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
8. Pracownikowi szkoły nie wolno angażować się w takie aktywności jak: łaskotanie, udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne.

Pamiętaj!

Każde działanie wobec dziecka z wykorzystaniem przemocy jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego.

Zachowania niedopuszczalne w sieci i poza godzinami pracy

1. Kontakt z uczniem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, nie może wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy;
2. Co do zasady kontakt pracownika szkoły z uczniami powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie obowiązków;
3. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z małoletnimi uczyszczającymi do Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2 im. Franciszka Dionizego Książnika w Puławach są kanały służbowe takie jak: dziennik elektroniczny i służbowy e-mail;
4. Pracownik szkoły nie zaprasza uczniów do swojego miejsca zamieszkania, nie spotyka się z nimi prywatnie poza godzinami pracy;
5. Nie jest dozwolone nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów towarzyskich pracownika szkoły z małoletnimi za pośrednictwem szeroko rozumianych sieci komputerowych i zewnętrznych aplikacji;
6. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie uczniów są osobami bliskimi dla pracownika szkoły) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców/opiekunów.

Rozdział III

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi w ZSO nr 2 im. F. D. Książnika w Puławach

Niedozwolone zachowania uczniów w szkole

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec innych uczniów/osób:
  - agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.:
    - ✓ bicie,
    - ✓ uderzenie,
    - ✓ popychanie,
    - ✓ kopanie,
    - ✓ opluwanie,
    - ✓ wymuszenia,
    - ✓ napastowanie seksualne,
    - ✓ nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą,
    - ✓ fizyczne zaczepki,
    - ✓ zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań,
    - ✓ rzucanie w kogoś przedmiotami;
  - agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.:
    - ✓ obelgi,
    - ✓ wyzwiska,
    - ✓ wyśmiewanie,
    - ✓ drwienie,
    - ✓ szydzenie z ofiary,
    - ✓ bezpośrednie obrażanie ofiary,
    - ✓ plotki i obraźliwe żarty,
    - ✓ przedrzeźnianie ofiary, groźby;
  - agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np.:
    - ✓ poniżanie,
    - ✓ wykluczanie,
    - ✓ izolacja,
    - ✓ milczenie,
    - ✓ manipulowanie,
    - ✓ pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu),
    - ✓ wulgarne gesty,
    - ✓ śledzenie / szpiegowanie,

- ✓ obraźliwe SMSy i MMSy,
  - ✓ wiadomości na forach internetowych lub tzw. pokojach do czatowania,
  - ✓ telefony i e-maile zawierające groźby (ponizające, wulgarne, zastraszające),
  - ✓ niszczenie/ zabieranie rzeczy należących do ofiary,
  - ✓ straszenie,
  - ✓ szantażowanie.
2. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w szkole, np. rzucanie kamieniami, przynoszenie do szkoły ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek), używanie ognia na terenie szkoły.
  3. Nieuzasadnione, bez zgody nauczyciela, opuszczanie sali lekcyjnej. Wagarowanie.
  4. Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć i zabaw organizowanych w szkole. Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu swojemu i innych.
  5. Niewłaściwe zachowanie podczas wycieczek szkolnych i przerw międzylekcyjnych, np. przebywanie w miejscach niedozwolonych, itp.
  6. Uleganie nałogom, np. palenie papierosów, picie alkoholu.
  7. Rozprowadzanie i stosowanie narkotyków/środków odurzających.
  8. Niestosowne odzywanie się do innych uczniów/osób w szkole.
  9. Używanie wulgaryzmów w szkole.
  10. Celowe niszczenie lub nieszanowanie własności innych uczniów/osób oraz własności szkolnej.
  11. Kradzież/ przywłaszczenie własności innych uczniów/osób oraz własności szkolnej.
  12. Wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy od uczniów.
  13. Wystugiwanie się innymi uczniami w zamian za korzyści materialne.
  14. Rozwiązywanie w sposób siłowy konfliktów z kolegami. Udział w bójce.
  15. Szykanowanie uczniów lub innych osób w szkole z powodu odmienności przekonań, religii, światopoglądu, płci, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego, niepełnosprawności, wyglądu.
  16. Niereagowanie na niewłaściwe zachowania kolegów (bicie, wyzywanie, dokuczanie).
  17. Znęcanie się (współdziałanie w znęcaniu się nad kolegami, zorganizowana przemoc, zastraszanie).
  18. Wprowadzanie na teren szkoły osób, nienależących do społeczności szkolnej.
  19. Fotografowanie lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych uczniów/osób bez ich zgody.
  20. Upublicznianie materiałów i fotografii bez zgody obecnych na nich osób.
  21. Stosowanie wobec innych uczniów/osób różnych form cyberprzemocy.

Pamiętaj!

Jeżeli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań, sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze poinformuj o tym wychowawcę, pedagoga lub dyrektora szkoły.

Zachowanie POŻĄDANE uczniów w szkole:

- **Szanuj innych:** Każda osoba zasługuje na szacunek, niezależnie od różnic w wyglądzie, pochodzeniu czy zainteresowaniach. Promuj akceptację różnorodności.
- **Rozmawiaj z szacunkiem:** Rozmawiaj z szacunkiem i uprzednio słuchaj innych przed wypowiedzeniem swojego zdania. Słowa mogą mieć wpływ na uczucia innych.
- **Rozwiązywanie konfliktów:** Konflikty są naturalną częścią życia i można je rozwiązać bez używania przemocy. Nauka konstruktywnego rozwiązywania konfliktów jest kluczowa.
- **Współpraca:** Wspieraj zachęcanie do współpracy z innymi uczniami. Wspólne projekty i zabawy uczą współpracy, empatii i budowania relacji.
- **Przyjaźń i wsparcie:** Spróbuj budować przyjaźnie. Wspieraj swoich przyjaciół w trudnych chwilach.
- **Nie toleruj znęcania się:** Znęcanie się nad innymi jest niedopuszczalne i może mieć poważne konsekwencje. Zachęcaj do zgłaszania przypadków znęcania się w szkole.
- **Ogranicz wpływ negatywnych treści:** Nie wszystko, co jest dostępne w mediach społecznościowych jest realne i wartościowe.
- **Wspieraj zdrowe granice:** Ustalaj zdrowe granice w relacjach, mówiąc „nie” w odpowiednich sytuacjach i szanując prywatność innych.
- **Wspieraj pomoc dla ofiar:** Jeśli zobaczysz lub usłyszysz o przemocy, znęcaniu się lub dyskryminacji wobec innych uczniów, zgłoś to odpowiedniej osobie dorosłej w szkole.
- **Buduj zaufanie:** Twórz otoczenie, w którym uczniowie czują się bezpiecznie, by dzielić się swoimi uczuciami i obawami.

Rozdział IV

Zasady ochrony uczniów przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci

1. Infrastruktura sieciowa szkoły umożliwia dostęp do Internetu, zarówno pracownikom, jak i uczniom w czasie zajęć.
2. Na wszystkich komputerach z dostępem do Internetu na terenie szkoły jest zainstalowane oraz systematycznie aktualizowane oprogramowanie antywirusowe, antyspamowe i firewall;
3. W szkole prowadzona jest edukacja medialna - dostarczanie dzieciom wiedzy i umiejętności dotyczących posługiwania się technologią komunikacyjną;
4. W szkole prowadzone są działania wychowawcze i profilaktyczne, propagujące zasady bezpiecznego korzystania z sieci oraz uświadamiające zagrożenia płynące z użytkowania różnych technologii komunikacyjnych.

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

1. Użytkownicy są odpowiedzialni za swoje działania online. Należy unikać publikowania, udostępniania lub rozpowszechniania nieodpowiednich treści.
2. Należy przestrzegać zasad bezpieczeństwa online. Nie należy udostępniać prywatnych danych, hasła oraz innych informacji.
3. Zakazuje się dostępu, publikowania i rozpowszechniania treści pornograficznych, nielegalnych, obraźliwych, dyskryminujących lub w inny sposób naruszających zasady etyki i prawa.
4. Zakazuje się wszelkich form cyberprzemocy, takich jak zastraszanie, szkalowanie czy atakowanie innych uczniów online.
5. Szkoła zastrzega sobie prawo do monitorowania aktywności online uczniów w celu zapewnienia bezpieczeństwa i przestrzegania zasad.

Pamiętaj!

Należy szanować prywatność innych - nieodpuszczalne jest nagrywanie, fotografowanie czy udostępnianie informacji bez zgody zainteresowanych.

Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych uczniów

1. Szkoła, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę danych osobowych oraz wizerunku dziecka.
2. Upublicznienie przez pracownika placówki wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.
3. W naszych działaniach kierujemy się odpowiedzialnością i rozważą w obec utrwalańa, przetwarzania, używania i publikowania wizerunków dzieci.
4. Dzielenie się zdjęciami i filmami z naszych aktywności służy celebrowaniu sukcesów dzieci, dokumentowaniu naszych działań i zawsze ma na uwadze bezpieczeństwo dzieci.
5. W celu zmniejszenia ryzyka kopiowania i niestosownego wykorzystania wizerunku małoletnich, wszystkie dzieci znajdujące się na zdjęciu/nagranii muszą być ubrane, a sytuacja zdjęcia/nagrania nie może być dla dziecka poniżająca, ośmieszająca ani nie może ukazywać go w negatywnym kontekście.
6. Pracownicy placówki nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalańa wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie placówki bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.
7. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalańa wizerunku dziecka nie jest wymagana.
8. Ochrona wizerunku małoletnich utrwalańych przez kamery monitoringu odbywa się na zasadach określonych w Regulaminie monitoringu.

Rozdział V

Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego

Procedura interwencyjna - znęcanie się, przemoc fizyczna, słowna, psychiczna stosowana wobec małoletniego

- Jeśli nie czujesz się bezpiecznie, powiedz o tym wychowawcy. Przedstaw mu sytuację, jeśli masz świadków przemocy stosowanej wobec Ciebie, poinformuj o tym nauczyciela. Poproś o reakcję, wsparcie i pomoc. Poinformuj także rodziców o tym, co Cię spotyka.
- Nauczyciel (wychowawca), do którego się zgłosiłeś, podejmie działania, mające na celu wyjaśnienie zaistniałej sytuacji. Działania te może podjąć we współpracy z rodzicami.
- Szkoła podejmie działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska. Obowiązkiem każdego pracownika szkoły, który zaobserwował fakt jakiegokolwiek przemocy czy agresji lub został o nim poinformowany jest przerwanie tego zachowania.
- Po wyjaśnieniu okoliczności i ustaleniu rodzaju zachowań z wykorzystaniem przemocy wobec Ciebie, wysłuchaniu wyjaśnień sprawcy przemocy, wychowawca podejmie stosowne działania
- Wobec ucznia przejawiającego zachowania agresywne stosuje się określone konsekwencje przewidziane w statucie szkoły.
- Jeśli sprawcą przemocy jest pracownik szkoły, dyrektor odsuwa takiego pracownika od bezpośredniej pracy z dziećmi do czasu wyjaśnienia zdarzenia. Wszystkie czynności dokumentowane są protokołem, który składa się z wyjaśnień uczestników postępowania.
- Jeśli będziesz potrzebować dodatkowego wsparcia emocjonalnego - poproś o rozmowę z pedagogiem szkolnym (lub innym nauczycielem, któremu ufasz).
- Pedagog szkolny może Ci udzielić pomocy psychologicznej oraz wskazać, jak należy radzić sobie w tego typu sytuacjach. Pomocy tej udzielać Ci może systematycznie, dopóki będzie Ci ona potrzebna.
- Jeśli sytuacja nie ulegnie zmianie i w dalszym ciągu ktoś będzie się nad Tobą znęcał, ponownie poinformuj o tym wychowawcę oraz swoich rodziców. Wspólnie z wychowawcą i rodzicami możesz też przedstawić sprawę dyrektorowi szkoły, który zastosuje kolejne, przewidziane prawem szkolnym, konsekwencje wobec sprawcy/sprawców przemocy.
- W przypadku poważnego naruszenia nietykalności osobistej dyrektor szkoły zgłasza sprawę agresji fizycznej na policję w celu wyciągnięcia konsekwencji prawnych wobec agresora.
- W przypadku ciągłego, uporczywego znęcania się nad Tobą oraz nieskutecznej reakcji szkoły na działania sprawcy rodzice mogą zgłosić ten fakt do kuratorium oświaty, które podejmie działania wyjaśniające.

Procedura interwencyjna – celowe niszczenie lub kradzież rzeczy małoletniego

- Zgłoś zdarzenie kradzieży lub zniszczenia Twoich rzeczy wychowawcy lub innemu nauczycielowi - przedstaw mu, kiedy, gdzie i w jakich okolicznościach to się stało. Poinformuj o ewentualnych świadkach zdarzenia.
- Powiedz o tym zdarzeniu swoim rodzicom.
- O zaistniałym zdarzeniu możesz opowiedzieć pedagogowi szkolnemu, który zgodnie z Twoimi potrzebami, udzieli Ci wsparcia pedagogiczno-psychologicznego lub innej formy pomocy.
- Wychowawca informuje rodziców, pedagoga oraz dyrektora szkoły o zaistniałym zdarzeniu.
- Wychowawca przeprowadza rozmowę ze świadkami - jeśli tacy są wskazani.
- Jeżeli sprawca celowego zniszczenia lub kradzieży Twojej rzeczy został ustalony lub wskazany, szkoła informuje o tym jego rodziców; wychowawca i pedagog szkolny zgodnie ze statutem szkoły podejmują działania wyjaśniające zaistniałą sytuację oraz informują o nich i ich wyniku rodziców sprawy.
- Szkoła zgodnie ze swoim statutem stosuje wobec sprawcy czynu środki dyscyplinujące. Jeśli w wyniku postępowania wyjaśniającego nie jest możliwe ustalenie sprawcy kradzieży, szkoła poinformuje Twoich rodziców o kradzieży lub zniszczeniu należącej do Ciebie rzeczy oraz przekaze rodzicom informację o możliwości zgłoszenia tego faktu policji.

Procedura interwencyjna – przemoc domowa stosowana wobec małoletniego

- Możesz ujawnić wychowawcy lub innemu pracownikowi szkoły, do którego masz zaufanie, że dzieje Ci się krzywda i poprosić go o pomoc w tej trudnej dla Ciebie sytuacji. Może wystąpić również przypadek, że nauczyciel obserwując Cię, podejrzewa, że jesteś krzywdzony, chociaż mu tego nie zgłosiłeś. W tej sytuacji wychowawca przeprowadza rozmowę z Tobą oraz Twoimi rodzicami, w celu zweryfikowania podejrzeń.
- Po uzyskaniu informacji od Ciebie wychowawca podejmie interwencję w Twojej sprawie: wspólnie z pedagogiem zbiorą od Ciebie informacje na temat krzywdy, której doświadczyłeś - ustalą jej formy i okoliczności. Rozmowa z Tobą będzie podstawą do oceny stopnia zagrożenia Twojego bezpieczeństwa. Pamiętaj, że możesz opowiadać o tym, co się wydarzyło, swobodnie - opowiedz o zachowaniu sprawcy i swoich odczuciach. Wychowawca i pedagog dadzą Ci czas na wypowiedzenie się i nie będą Cię korygować. Żeby uzyskać jak najwięcej informacji, mogą Ci zadać dodatkowe pytania.
- W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu Ciebie lub potwierdzenia się podejrzeń, że jesteś krzywdzony, wychowawca zgłasza problem pedagogowi szkolnemu i pielęgniarce (w przypadku zagrożenia Twego zdrowia lub życia). Pedagog szkolny, po dokładnym rozpoznaniu sprawy, dokonuje oceny zdarzeń i zawiadamia o nich dyrektora szkoły.
- Porozmawiaj też o swojej sytuacji, o tym, co czujesz i przeżywasz z pedagogiem szkolnym. Udzieli Ci on wsparcia w tej trudnej dla Ciebie sytuacji.
- Wspólnie z Twoimi rodzicami (lub jednym z nich, tym, który Cię nie krzywdzi) pedagog wraz z wychowawcą zaplanują konkretne działania, zapewniające Ci ochronę.
- Szkoła zapewni Ci opiekę i pomoc psychologiczną. Może także skierować Cię na terapię psychologiczną, gdy będziesz potrzebować długotrwałego i profesjonalnego wsparcia psychicznego.

- Gdyby zaplanowane przez szkołę działania nie były wystarczające do zapewnienia Ci pomocy, której potrzebujesz, pedagog szkolny nawiązuje współpracę z instytucjami pomocowymi, np. dzielnicowym, specjalistą ds. nieletnich, pracownikiem socjalnym.
- W sprawach trudnych lub związanych z popełnieniem przestępstwa, pedagog powiadamia specjalistę ds. nieletnich oraz sąd rodzinny.
- W sytuacjach bezpośrednio zagrażających Twojemu zdrowiu lub życiu, pedagog powiadamia policję lub prokuraturę rejonową.

Pamiętaj!

Każde zachowanie o charakterze przemocowym, również seksualnym, wobec osoby małoletniej jest przestępstwem. Szkoła ma obowiązek zgłosić sprawę wykorzystywania seksualnego osoby małoletniej na policję. Sposób postępowania w sytuacji krzywdzenia małoletnich określa procedura „Niebieskie Karty”, która polega na podejmowaniu interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą wg ustalonych zasad prawnych. Do wszczęcia procedury „Niebieskie karty” nie jest konieczna pewność występowania przemocy, wystarczy jej uzasadnione podejrzenie.

Procedura interwencyjna – cyberprzemoc, nawiązywanie przez małoletniego niebezpiecznych kontaktów w Internecie

- Postaraj się zabezpieczyć dowody przemocy w sieci stosowanej wobec Ciebie.
- Zgłoś ten fakt wychowawcy, który następnie przekaze Cię informując Pedagogowi szkolnemu i Dyrektorowi.
- Nauczyciel wysłucha Cię, przeanalizuje dowody, które dostarczysz. Jeśli będziesz mieć kłopot z zabezpieczeniem dowodów w sieci, nauczyciel poprosi o pomoc specjalistę.
- Jeśli masz świadków doświadczanej przez Ciebie cyberprzemocy, powiedz o nich nauczycielowi. Identyfikacja sprawcy często jest możliwa dzięki zebranych materiałom – wynikom rozmów z osobą zgłaszającą, z ofiarą cyberprzemocy, analizie zebranych dowodów z sieci.
- Wychowawca wspólnie z Tobą oceni, czy zdarzenie wyczerpuje znamiona cyberprzemocy, czy jest np. niezbyt udanym żartem.
- Po dokonaniu analizy dowodów i ustaleniu okoliczności cyberprzemocy wychowawca podejmie działania mające na celu ustalenie sprawcy cyberprzemocy. Wobec sprawcy cyberprzemocy będą zastosowane określone w statucie szkoły środki dyscyplinujące.
- Wychowawca może też o zaistniałym zdarzeniu cyberprzemocy poinformować Twoich rodziców lub nawet policję – decyzję w tej sprawie podejmie wspólnie z Tobą, rodzicami i dyrektorem szkoły.
- Jeśli będziesz potrzebować dodatkowego wsparcia emocjonalnego – poproś o rozmowę z pedagogiem szkolnym (lub innym nauczycielem, któremu ufasz).

Rozdział VI

Zasady i sposób udostępniania uczniom oraz ich rodzicom/opiekunom prawnym Standardów Ochrony Małoletnich do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

1. Standardy Ochrony Małoletnich, obowiązujące w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 2 im. F. D. Książnika w Puławach są dokumentem ogólnodostępnym dla pracowników szkoły, uczniów oraz ich rodziców / opiekunów prawnych.
2. Dokument jest opublikowany na stronie internetowej szkoły, a także dostępny jest w bibliotece szkolnej.
3. Rodzice/opiekunowie prawni są informowani o Standardach Ochrony Małoletnich obowiązujących w szkole na pierwszym spotkaniu wychowawcy z rodzicami w każdym roku szkolnym.
4. Rodzice/opiekunowie prawni są informowani o aktualizacji Standardów Ochrony Małoletnich za pośrednictwem dziennika elektronicznego.
5. Uczniowie zapoznawani są ze Standardami Ochrony Małoletnich podczas zajęć z wychowawcą we wrześniu każdego roku szkolnego oraz po każdej aktualizacji niniejszego dokumentu.

Ważne telefony i adresy

- **Telefon Zaufania dla dzieci i młodzieży** - 116 111 (linia dostępna codziennie - 7 dni w tygodniu, 24 godziny na dobę! Nasze rozmowy i korespondencja jest poufna. To znaczy, że nie powiemy nikomu o tym);
- **Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”** - tel. 800 120 002 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu) oraz e-mail: niebieskalinia@niebieskalinia.info;

- **Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” Instytutu Psychologii Zdrowia** - tel. (22) 668 70 00 oraz 116 123 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu);
- **Fundacja Feminoteka** - Telefon przeciwpromocowy dla kobiet doświadczających przemocy (w tym kobiet transseksualnych) - tel. 888 88 33 88 (telefon czynny od poniedziałku do piątku w godz. 11 - 19);
- **Centrum Praw Kobiet** - tel. 800 107 777 (telefon interwencyjny czynny całą dobę; po połączeniu należy wybrać 1 i potem 3);
- **Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę** - Telefon zaufania dla Dzieci i Młodzieży - tel. 116 111 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu) oraz Telefon dla rodziców i nauczycieli, którzy potrzebują wsparcia i informacji w zakresie przeciwdziałania i pomocy psychologicznej Dzieciom przeżywającym kłopoty i trudności takie jak: agresja i przemoc w szkole - tel. 800 100 100 (linia czynna od poniedziałku do piątku, w godz. 12 - 15);
- **Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka** - tel. 800 12 12 12 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu);
- **Anonimowa Policyjna Linia Specjalna „Zatrzymaj Przemoc”** - tel. 800 120 148 - (bezpłatna linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu);
- **Linia wsparcia psychologicznego Polskiego Czerwonego Krzyża** - tel. (22) 230 22 07 (linia dostępna od poniedziałku do piątku w godz. 16 - 20);
- **Bezpłatna aplikacja mobilna „Twój parasol”** - <https://twojparasol.com/>.

Miasto Puławy

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Puławach 24 - 100 Puławy ulica Leśna 17

- ✓ telefon (81) 458 69 78, fax (81) 458 62 09
- ✓ Dyrektor - Beata Wagner
- ✓ Zakres świadczonych usług:
- ✓ Poradnictwo prawne, psychologiczne i pedagogiczne w zakresie:
  - wspierania ofiar przemocy domowej,
  - rozwiązywania problemów wychowawczych,

- konfliktów małżeńskich,
- kryzysów rozwojowych,
- interwencji domowej,
- pracy z osobami uzależnionymi i ich rodzinami

Zespół Interdyscyplinarny ds. Rzeciwdziałania Przemocy w Rodzinie z siedzibą w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Puławach 24 - 100 Puławy, ulica Leśna 17

- ✓ Telefon kontaktowy do przewodniczącej: telefon fax 81-458-6978, telefon komórkowy 50365705
- ✓ e-mail: zespol.interdyscyplinarny@mops.pulawy.pl / www.mops.pulawy.pl
- ✓ Zakres świadczonych usług:
  - diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
  - podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
  - inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
  - rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
  - inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia w Puławach ul. Kołtątaja 64, 24 - 100 Puławy

W ośrodku skorzystać można z bezpłatnej pomocy psychologa, psychologa dziecięcego, pedagoga, psychoterapeuty, radcy prawnego oraz pracownika socjalnego (w godzinach od 09:00 do 21:00).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (cały powiat) ul. Aleja Królewska 3, Puławy

- ✓ telefon (81) 888 53 06, (81) 888 04 92,
- ✓ adres internetowy: www.pcpr.pulawy.pl
- ✓ e-mail: centrum@pcpr.pulawy.pl

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ul. Kołtątaja 64, Puławy

- ✓ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
- ✓ Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia
- ✓ telefon 81 458 67 78

Puławskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego (dawna nazwa Centrum Interwencji Kryzysowej)

- ✓ Program Pomocy Całodobowej

- ul. Wólka Profecka 26, Puławy
- telefon (81) 888 04 20, (81) 458 62 22
- bezpłatna całodobowa infolinia - 800 306 833

Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu (cały powiat)

- ✓ ul. Centralna 16; 24 - 100 Puławy
- ✓ telefon (81) 887 20 78

Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna w Puławach - ul. Aleja Królewska 19; Puławy

- ✓ tel. 81 886 47 96

powiat puławski:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baranowie

- ✓ ulica Rynek 14, 24-105 Baranów,
- ✓ telefon 81 883-41-54

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Janowcu

- ✓ ulica Lubelska 21, 24 - 123 Janowiec,
- ✓ telefon 81 88-15-504, 502 710 622

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kazimierzu Dolnym

- ✓ ulica Lubelska 32/34, 24 - 120 Kazimierz Dolny,
- ✓ telefon 81 881-01-53, 882-04-38

Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskowoli

- ✓ ulica Pożowska 3a, 24 - 130 Końskowola,
- ✓ telefon 81 881-69-09

Środowiskowy Dom Samopomocy w Końskowoli ul. Lubelska 81A, 24-130 Końskowola

- ✓ wsparcie psychologiczne, poradnictwo
- ✓ Wtorek 14.00-15.00

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kurowie

- ✓ ul. Lubelska 45, 24 - 170 Kurów,
- ✓ telefon 81 881-14-90

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Markuszowie

- ✓ ul. Marka Sobieskiego 1, 24 - 173 Markuszów,
- ✓ telefon 81 881-80-71

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nałęczowie

- ✓ ul. Kolejowa 7, 24 - 150 Nałęczów,
- ✓ telefon 81 50-14-481, 513 163 393, 513 177 989

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Puławach

- ✓ ul. Dęblińska 4, 24 - 100 Puławy,
- ✓ telefon 81 889--5-06, 889-05-07, 08

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąwolnicy

- ✓ ul. Lubelska 39, 24 - 160 Wąwolnica,
- ✓ telefon 81 88-25-051

Ośrodek Pomocy Społecznej w Żyrzynie

- ✓ ul. Powstania Styczniowego 15, 24 - 103 Żyrzyn,
- ✓ telefon 81 881-42-68

Rejestr jednostek specjalistycznego poradnictwa na terenie powiatu puławskiego
prowadzony na podstawie art. 46 a ust. 1 oraz ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r.
o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 1769, ze zm.)

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (cały powiat)

- ✓ Aleja Królewska 3, 24 - 100 Puławy
- ✓ telefon (81) 888 53 06, (81) 888 04 92,
- ✓ adres internetowy: www.pcpr.pulawy.pl
- ✓ e-mail: pcpr_pul@tlen.pl
- ✓ bezpłatna infolinia 800 110 001
- ✓ Poradnictwo prawne - czwartek godz. 15:00 - 17:00
- ✓ Poradnictwo psychologiczne - poniedziałek godz. 8:00 - 16:00, wtorek-piątek
godz. 7:00 - 18:00
- ✓ Poradnictwo rodzinne - poniedziałek godz. 8:00 - 16:00, wtorek-piątek godz. 7:00
- 18:00
- ✓ Miejsca całodobowe (Hostel dla ofiar przemocy przy Ośrodku Interwencji
Kryzysowej) - 8 miejsc

Starostwo Powiatowe w Puławach

- ✓ Aleja Królewska 19, 24 - 100 Puławy, tel. 81 886 11 00, fax 81 886 11 79
- ✓ adres internetowy: www.pulawy.powiat.pl, adres e-mail: starostwo@pulawy.powiat.pl

Poradnictwo prawne (punkty nieodpłatnej pomocy prawnej):

- ✓ Punkt I - Puławy, Aleja Królewska 3, poniedziałek - piątek, godz. 8:00-12:00
- ✓ Punkt II - Puławy, Aleja Królewska 3, poniedziałek - piątek, godz. 12:00 - 16:00
- ✓ Punkt III - Nałęczów, ulica Głęboznica 23a, poniedziałek - piątek, godz. 8:00 - 12:00
- ✓ Punkt IV - o charakterze mobilnym:
- ✓ Baranów, ulica Rynek 14 (siedziba UG), poniedziałek, godz. 8:00-12:00
- ✓ Końskowola, ulica Lubelska 93 (siedziba GOK), wtorek, godz. 8:00 - 12:00
- ✓ Janowiec, ulica Radomska 2 (siedziba UG), środa, godz. 8:00 - 12:00
- ✓ Kurów, ulica I Armii Wojska Polskiego 1 (siedziba Gminnej Biblioteki Publicznej), czwartek, godz. 8:00 - 12:00

[Wykaz organizacji pozarządowych świadczących usługi dla osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie](#)

Puławskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego

- ✓ ul. Mickiewicza 2A, 24 - 100 Puławy,
- ✓ telefon 81 888 42 20, fax: 81 888 42 19,
- ✓ e-mail: psozpz@poczta.onet.pl
- ✓ infolinia 800 306 833

Fundacja "Praesterno" - Ośrodek w Puławach

- ✓ ulica Czartoryskich 8, 24 - 100 Puławy,
- ✓ telefon 603 772 230, 600 671 677, 605593 864, 695 883 488,
- ✓ e-mail: pulawy@praesterno.pl

Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Potrzebującym "Agape" - Filia w Puławach

- ✓ ulica Słowackiego 32, 24 - 100 Puławy,
- ✓ telefon 601 561 250,
- ✓ e-mail: poczta@agape.lublin.pl

Stowarzyszenie "Barwy Tęczy"

Standardy Ochrony Maloletnich (wersja skrócona) w ZSO nr 2 im. F. D. Książnina w Puławach

- ✓ ulica Radomska 47A, 24 - 100 Góra Puławska,
- ✓ telefon 604 057 939, 882 019 887,
- ✓ e-mail: barwy.tęczy378@gmail.com

Stowarzyszenie Rodzina

- ✓ ulica Piramowicza 12, 24 - 100 Puławy,
- ✓ telefon 535 458 074,
- ✓ e-mail: stowarzyszenie@rodzina.pulawy.pl

Kazimierskie Stowarzyszenie Dobroczynne Pod Wezwaniem Św. Anny

- ✓ ulica Zamkowa 6, 24 - 120 Kazimierz Dolny,
- ✓ telefon 732 889 060,
- ✓ e-mail: stowarzyszenie.sw.anna@gmail.com